КАНАДІЙСЬКІ ВІСТИ

ОРҐАН „РУСЬКОЇ КНИГАРНІ"

Адрес: KANADIJSKI VISTY P. O. Box 3628 St. B. Winnipeg, Man. Canada.

CANADIAN NEWS

„В ПРОСВІТІ І ЄДНОСТИ СИЛА НАРОДУ"

Office: 901 Main St. Winnipeg, Man. Phone: St. John 1540.

Число 16. ВІННІПЕҐ, МАН., Середа 17. червня 1914. WINNIPEG, MAN., Wednesday, June 17, 1914 Рік 1.

Вибори в Манітобі відбудуть ся дня 10. липня.

Кравченко з тревогою очікує дня смерти.

МІЖ ТУРЦІЄЮ А ГРЕЦІЄЮ ЗБЛИЖАЄСЬ ДО ВІЙНИ.

АЛЬБАНСЬКИЙ КНЯЗЬ ПОГРОМЛЯЄ ТУРКІВ.

Недалеко Смирни Турки вирізали 100 Греків, а трупів покидали в криниці.

Воздухо-плавець летячи звернений в долину Котрий підчас лету сам себе відфотографував.

Ся фотографія представляє сьмілого воздухо-плавця Бічая, котрий летить звернений в долину. Бічай загостить до Вінніпеґу підчас вистави в липни та буде попишуватись своїм літаком. Се є перша фотографія, котру він сам зняв підчас свого лету, маючи довгу ґумову рурку, получену з фотоґрафічним апаратом, котрий був уміщений на земли.

Домашна війна в Альбанії. Депеши зі столиці Альбанії Дурацо доносять, що пятьтисячний відділ повстанців розпочав похід на місто. Тут заступило їм дорогу військо Віда яке по кровавій боротьбі розігнало повстанців.

Радість убила його.

В Лівенворт, Кензас, відсидів 26 літ зі своєї вязниці Деві Тро; засуджений був на кару досмертної вязниці. Недавно тому одержав він вістку, що ґубернатор помилував його. Ся вістка так зворушила вязня, що впав трупом на місци.

Бандитизм у місті Чікаго. Чікаго славне з бандитизму. Недавно заїхали девять бандитів возом перед будинок одної фабрики, ввійшли до середини, звязали шістьох робітників тої фірми, опісля забрали дві тисячі долярів і відїхали.

Такі річи діють ся в Чікаго у день, перед полуднем, коли на вулицях рух, а на кождім розі улиці стоїть поліцай. У „старій, невдарній" Европі такі річи були би мабуть неможливі.

Стан здоровля австрійського цісаря. Телеграми з Відня доносять, що стан здоровля цісаря Франца Йосифа I. значно поліпшив ся на загальне вдоволене Віденців.

Лікарі заявили, що цісар буде міг незадовго виїхати до своєї улюбленої місцевости, де що року підчас літа перебуває, а саме до Ішлю в Зальцкамерґут.

Кошти гостин монархів.

Одна з французьких часописий обчислила докладно, кілько французьких податників коштує гостина чужих монархів, що приїздять до Парижа. Найдорожшим гостем Франції був російський цар Микола II.; на його приняте і упріємнене побуту в столиці сьвіта видала в 1902 р. державна каса більше як півтора міліона франків. Гостина італійської королівської пари в Парижі коштувала Францію 320,000 фр. На гостину еспанського короля Альфонса видано в 1905 р 740,000 а в 1913 р. 200,000, а на гостину короля шведського також 200,000. З кредиту призначеного на сю ціль державній касі лишив ся один цент.

Літак на фірі з сіном.

Сими днями мешканці села коло Гамбурга були сьвідками такої події: У воздусі літав аероплян з двома літаками. Нараз став в цілім розгоном спадати в долину. Дорогою їхав селянин і віз фіру сіна. На сю фіру впав літак, не вдіявши селянинови крім перестраху ніякої шкоди. Сіно було також причиною, що літак не розбив ся, а летуни вийшли ненарушені з сеї катастрофи.

Фатерлянд. Сими днями прибув до Ню Йорку перший раз найбільший корабель на сьвіті „Фатерлянд". Властителями сего корабля є німецка спілка. Фатерлянд є дуже коштовно урядженний і виглядає мов яка палата.

Вибух вулькана в Каліфорнії.

Вулькан Mount Lassen в північній части Каліфорнії зачав в тих днях виливати ляву і попіл на цілу безлюдну околицю, задля вибуху повстав новий кратер о промірі 25 стіп. Вулькан сей не може зробити шкоди, бо та околиця є зовсім незалюднена.

Чоловік зі свиньским оком. До одного шпиталю в Балтімор, Мд., привезли якогось Давида Кейна з Ґетісбурґа, що на лівім оці мав непрозору роговку. Лікарі усунули хорому хоре око і дали йому очну галку зі свині. Операція удала ся і хлопець видить тим оком цілком добре як свиня.

Землетрус в Галичині.

В східній Галичині дня 28 мая дав ся чути землетрус, котрий тревав 2 мін. Ушкодження не було ніякого.

З ВІТЧИНИ.

Росія мобілізує військо. Росія покликала всіх резервістів піхоти і технічних відділів російської армії з літ 1907., -8. і -9. Ся відомість справила переловім у віденських правлячих кругах прадавдиюче враждіне. Ось що пише з сього приводу орган міністерства війни Militärische Rundschau: Покликане з трох років резерви, означає змобілізоване округло олен мілїон резервістів, яких покликано нібито на 6-тижневі вправи. На сей час отже війска цілої російської держави будуть поставлені на воєнну стопу.

Се нове російське зарядження представляє ся грізно. Коли в додатку пригадаємо собі, що також сербське правительство зажадало від скупштини (парламенту) великих кредитів на скоре побільшене своєї армії, і що сербська держава задумує утворити фльоту на Дунаю, дальше, що Росія під'юджує Румунію, а вкінці, що держава царів старає ся разом з Францією сильнїйше прикувати Англію до трудержавного порозуміня для о-творення союза, отже кождий собі здасть справу з того до яких цілий стремить Росія.

Супроти таких обставин мусимо вкінці запитати: Як довго буде ще тревати загрожуване европейському мирови з боку Росії, як довго будуть се терпіти мирові її сусіди? Раз прецінь мусимо станути око в око перед тим небезпеченством! І конечно сказати в відповідній хвилї слова правди! Ми вели політику Труса, котра нікого кромі нас самих не могла ввести в блуд. Отсак писані статї на згадані з півурядового дневника. І хто знає чи в недалекій будучности не прийде до проливу крови.

Визиск бідного народа. З Мостищини пишуть нам, що тамошний дідич граф Стадніцкий визискує бідний нарід при роботі. Платить по 60 сот. денно, а як дасть 70 сот. то хлоп мусить робити за коня.

Памятник Шевченка у Львові буде відслонений 28 червня с. р. в часі святочного Сокільсько-Січового здвигу. Бронзове погруде Поета — роботи Гаврилька, дар для Українців м. Львова пок. Володковича, буде уміщено на відповідній підставі з рожевого теребовельського каменя на однометровім кургані по середині великої площі перед Національним Музеєм. Кошта установлення сего памятника виносят 1650 К. „Національний Музей" як фундація дає площу і приймає на себе обовязок належної консервації памятника. Члени кураторії Національного Музея складають від себе на покритя конторисові квоту 720 К.

Звіщаючи про се українську суспільність, Управа Національного Музея просить її надсилати датки на покритє решти у Кредитове Товариство „Дністер" у Львові.

За управу Національного Музея др І. Свєнціцкий.

Як хлоп віддав панови панщиняні буки.

З села Курян бережанського повіта (в Галичині) пишуть до львівської „Свободи": В нашім селї стала ся цікава подія в „день свободи". Сивий дідусь Пилип Бабій, що має звиш 70 літ, пішов по воду на фільварок дідича Вольфарта. Коли вертав ся з водою, на дорозі здибав його дідич Стах Вольфарт і кинув ся на старця з палицею та з криком: „Ти стара свиньо, не віш, же тутай нї вольно брац воду!" тай вдарив його три рази палицею. Однак старець, котрий брав буки ще за небіжки панщини, витягнув коромесло і дав кільна разів дідичеви по плечах так, що панок загубив капелюх і рукавички в болоті та дав ногам знати. І може старий був би ще ліпше бив, але пан молодий, бо ледво має 25 літ, тай добре втікав. Люди, що були съвідками тої події, питали старого, за що він так гатив пана гей би яку худобину, а старий цілком поважно відповів: „Нині минає 66 літ від знесеня панщини, а акуратно пів столїтя від того часу як його дід бив мене на панщині, а я тепер віддав йому своє".

ЗІ СВІТА.

Крадіж банкера.

Михаил Потоцкий, банкер в Чікаґо, споневіривши більшу суму грошеву, задумав утечи до старого краю через Канаду. Всідаючи на корабель телеграфічно-повідомив свою жінку що є безпечний, і до Бремен сподіє ся прибути 26, е.м. Факта ті вислїджено, і в сей час повідомлено бездротним телеграфом капітана, що на его кораблю находить ся М. Потоцкий, котрий в Ліверполю має бути приарештований і заверпений до Сполучених Держав. Не щастить ся шляхтичам в Америцї.

Жінка замордувала чоловіка. В Чарлстон, Спол. Державах, пані М. Сурлей ударила свого мужа сокирою в голову а потім пробила ножем. Тіло забитого сховала в пивниці, і аж в три дні пішла до суду і призвала ся до свого вчинку. Причиною мало бути незгідливе жите між ними.

Щаслива мати. Палермо. Одна жінка уродила на клініці патеро здорових дітий і цілком добре розвитих. Ся жінка числить 30 літ і є матерю 6 дітий. Отже тепер число дітий зросло до 11. Італійський король обдарував молодих пять горожан значнїйшою грошевою сумою.

В Альбанії ще нема спокою. Великі держави згодили ся вислати міжнародний корпусь під умовою, що він буде призначений лиш для охорони князя і його родини. Під Дурацо стоїть дальше кількатисячний відділ повстанців, які грозять кождої хвилї небезпеченство для міста Дурацо. Мешканці середущо! Альбанії радо лучать ся з повстанцями і жадають прилучення Альбанії до Туреччини.

Писане часописий в Китаю. В Китаю вийшла нова дневникарська постанова. Хто хоче писати до часописей, мусить подати до поліції своє назвиско, вік, місце уродженя, опис свого житя і адрес. Нікому не вільно писати ані друкувати перед 30 літами житя, не може писати студент ані особа нервово слаба. Редакторам не можна нічого писати на уряд і о розправах парляментарних. Не вільно вести ніякі особисті спори. Здаєсь, декотрі пункти здали би ся для укр. преси в Канадї.

Добра забавка.

В Росії селянка спродала на ярмарку корову за 60 рублів в банкнотах, котрі завязала в хустину. Вертаючи до дому побачила чоловіка, котрий спродував бальоніки на забавку дітям. Приступивши до него купила і для своєї дитини оден бальонік а для безпеченства щоб бальонік сї не втік в воздух, привязала до хусточки з гріпіми. Нехотячи бальонік вимкнув ся з рук вносячи ся скоро в гору і забираючи привязану хустину з 60 рублями. В горі зник з ока, где опісля упав ніяк не мож було відшукати.

Оден поцілуй $7.50.

В Сполучених Державах, в Мілвакі, перед судом стала пара, котрих полісман приарештував за цїльоване ся на улици. Поневаж полісман, котрий арештував цілуючу пару зізнав, що бачив як два рази поцїлувались, так ся пара мусїла заплатити $15.00 і судові кошта.

ARTHUR M. DOYLE, L. L. B.

Адвокат повновластник, нотар комісіонер, оборонець в цивільних та кримінальних справах і т. д.

В. Н. Колісник переводить на англійську мову.

Вичасено гроші. Асекуруєно від вогню.

Адреса Філії:

903 Main Street. Winnipeg, Man.

Phone: St. John 1964.

!!Весна надходить!!

— Починаєть ся будова. —

У нас можна купувати ріжні желїзні потрібні до будови матеріяли та фарби.

Рівнож поручає свій

ВЕЛИКИЙ СКЛАД МЕБЛІВ

стара і солідна фірма

C. TADMAN

Hardware & Furniture

866-868 Main St. Winnipeg, Manitoba.

PHONE: ST. JOHN 1167

БІБЛІОТЕКА УКРАЇНСЬКИХ КЛЯСИКІВ:

Вийшло доси 20 томів. Кн. 1. твори: І. Котляревського, П. Артимовського-Гулака, Е. Гребінки (другий наклад). Кн. 2. 13. твори: Григорія Квітки-Основяненка, в 2 т. (другий наклад). Кн. 4. і 5. твори: М. Шашкевича, Я. Головацького, Н. Устияновича, А. Могильницького, в 2 т. (другий наклад). Кн. 6. твори: А. Метлинського, М. Костомарова (вичерпане). Кн. 7. і 8. твори: Тараса Шевченка в 2 томах (третий наклад) Кн. 9, 10, 11, 12, 13 і 14 твори: П. Куліша, в 6 томах (том 5 і 6 продає ся разом). Кн. 15 і 16 твори: І. Воробкевича в 2 томах. Кн. 17 твори: М. Глібова, Ксен: Климковича, Волод. Шашкевича. Кн. 18 твори: Олекси Стороженка. Кн. 19 і 20 твори: Степана Руданського два томи.

Кождий том коштує в звичайній оправі 80 ц. в гарній оправі $1.00

КУПУЙТЕ ЦІКАВІ КНИЖКИ!

До кождого замовлення на $3.00 даємо ДАРОМ Атляс в українській мові з 24 мапами, вартости $1.40.

Виберіть собі книжок за $3.00 і вишліть гроші, а ми зараз вишлемо і оплачуємо пересилку.

RUSKA KNYHARNIA

850 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.

Ш. Ю. КОМІТЕТ МАЄ ЕЩЕ НА СКЛАДІ:

Наліпки з портр. Тараса Шевченка	по 5 цт. шт.
Ґузики " " "	по 10 цт. шт.
Посткарти " " "	по 5 цт. шт.

і книжочки про Т. Шевченка, ціна знижена з 25 на 15 ц.

Просить ся чимскорше замовляти, бо скількість зменшує ся. Для комітетів даємо 25 проц. опусту.

Замовлення слати на адресу секретаря:

M. Pasichniak, P. O. Box 3598, Stn. B., Winnipeg.

З катастрофи „Емпрес оф Айрлянд". На затоненім кораблю знаходилось 1900 штук пересилок почтових, 159 великих пак чи сошений, 51 мішків з листами, 8 кошів з пакунками, і 1903 поручених пакунків. Страчені також переказ грошеві на суму 140.000. Гроші однак зістануть виплачені адресатам, позаяк на почтах знаходять ся дуплікати переказів.

Скорість поїздів в Сполучених Державах

Американська Спілка желїзниць подає переконуючі числа, що найскорше їдуть американські експреси.

На просторонї помежи Буфало а Чікаго, маючій довгість 524 миль, або 840 кільометрів, середна скорість поїзду є 112 кільометрів на годину.

Експрес, їдучи з Чікаго до Пітсбурґа перебігає 101 кіль. на годину.

Поступ техніки висловлює ся о скорости поїздів, що в невдовзі скорість потягу буде 150 кільометрів на годину?

Кльопіт з суфражистками. Суфражистки вже наважились на жите, королівського сина, Генрика, котрий перебуває тепер в місцевости Ітон, куда післано специяльно детективів в ціли слїдженя суфражисток.

Покаране скупство.

Славний маляр Гоґарт одержав раз від старого, відомого скупаря замовлене на образ, що мав представляти перехід Жидів через Червоне море. Сума жертвована за образ випала ся Гоґартови за низька, але що замовляючий заповів, що більше не може заплатити, а конечно наставав на те, аби мати образ, Гоґарт згодив ся вкінци. Вже по двох днях попросив скупаря до своєї робітні, аби йому показати образ. Старець здивував ся що Гоґарт так скоро намалював так великий образ, прийшов однак і немало зачудував ся, коли замість образа побачив на штаluґах лиш червоно помальоване полотно.

— Що се значить? — спитав обурений.

— Се... Червоне море — відповів Гоґарт з іронічним супокоєм.

— А деж Жиди?

— Вже перейшли через море.

— Але Фараон з військом?

— Вже втопив ся.

Скомпромітований скупар зестидав ся і вийшов скоро з робітнї маляра.

Парох продав костел. В місцевости в Бартельсвіле в сполучених державах, парох методиського костела о. Брес, спродав будинок церковний для того що зворохоблені парафіяне, від пів року не хотіли йму платити его пенсию.

Панамський канал. Тепер покінчено роботу коло Панамського каналу, котрий коштує 500 мілїонів доларів.

Коло будови сего каналу погибло 2.190 людий, а підчас сеї роботи було слабих 98.785.

Модернізоване молитви. В Німеччині до молитов за військо на суші і морю долучено тепер також мольби за безпеченьство цепелїнських статків воздушних....

Наслідки ділання нових армат. Оден з учасників балканської війни, др Ванс, подає образ знищеня, який виправляли армати найновійших винаходів. Він говорить, що в будучих війнах найстрашнїйші рани будуть від сих армат. Сї кулї наводять більше затроєне крови, як кулї карабінові або удари шаблї. Затроєне спричиняє передовсїм порох, в котрім лежать кулї, шрапнелеві, брудні відривки убраня, втискаючи ся до рани і ломане кости при пуканю кулї шрапнелевої. Тому то кулї шрапнелїв суть страшним орудієм знищеня.

В Манджурскій війні прозивали їх російські жовнїри "дїтькіськими коновками". Болгари хоронили ся перед сими кулями криючи ся по ровах. Серби, коли лише почули свист сих куль кидали ся у воду. В борбі під Істеп палили цїлі ряди Болгар, як збіже підтяте одним замахом коси.

Найбільший прапор

Побіч окружного суду в Ванкувер в Британській Колюмбії знаходиться буде найбільший прапор на сьвіті. Сам стовп під прапор буде високий на 206 стіп і буде важив около 10 тисяч фунтів.

Німецькі панни і вязьні. В місці Стайн в Австрії поліция впала на слїд, що панни німкині вже від довшого часу листовали з вязьнями. Листи були змістом любовним. При тім достарчували сї панни, вязьням тютюн, горівку і вино.

Ошуство на пів мілїона. Заряд почт в Парижу, зістав ошуканий в місяцю цьвітни через фальшиві, підроблені переказн грошеві на пів мілїона франків.

Українські землї і число Українців. Українцї заселюють цїлу східну Галичину, полудневу підгірську частину західної Галичини, північну і західну часть Буковини, і північно-східну частину Угорщини — разом се творить 72.000 квадратових кільометрів.

Простір заселений нашим народом на російській Україні займає 618.000 квадратових кільометрів, се б то простір вісїм разів більший як цїла Галичина.

Разом з австрийською частиною займає Українська земля 690.000 квадратових кільометрів.

Українців в краях австро угорської монархії начислили при послїдній переписи, близько 4 мілїони.

В російській державі живе по над 30 мілїонів нашого народу. Українців в обох державах є до 35 мілїонів.

Окрім висше поданого числа Українців, ще треба дочислити около пів мілїона, котрі живуть в північній і полудневій Америцї.

Відношене числа Українців до других великих народів Европи представляє ся ось як: Німців є 70 мілїонів, Москалів 50 міл. Англійців 42 міл. Французів 40 міль. Українців 35 міл. Поляків 16 мілїонів.

З сего бачимо, що під глядом числа Українці займають між великими европейськими народами пяте з черги місце.

Коли би земель заселених Українцями утворити окрему державу, то та держава була би що до величини після Росії найбільшою в Европі, більшою від Австро-Угорщини, Німеччини і других держав.

— Українська книжкова продукция в Росії в другій половині 1913 року на основі офіцияльних відомостий Книжної Літописи, яку видає в Петербурзі „Головна Управа в справах преси", представляє ся в цифрах так: Поетичних творів видано 13 книжок в 25.680 пр; белетристичних — 28 книжок в 48.100 примірниках; драматичних творів — 12 книжок в 25.200,пр; книжок для дітий 5 в 43-000 пр; наукових і публіцистичних творів 21 в 42.320 пр; музичних творів 39 в 60.900 пр, з сільського господарства 6 в 15400 пр; інформачийних 9 в 50. 500 пр, лубкових видань 7 в 61.000 пр. Разом в другій половині 1913 року видано в Росії українською мовою книжок в числї 389.150 примірників.

98 подорожних в небеспеці. Ґальвестон. Норвежський корабель „Атлантіс" на якого покладі було крім залоги 98 подорожних, в дорозі до Тампіко задля гектої мраки заїхав на підводну скалу і розбив ся в віддаленю 100 миль від Тампіко. Розіслано в тій хвилї бездротні телеграми. Ще в самий час прибув на поміч другий корабель і забрав перестрашених подорожних є то майже всї вони мешканці Тампіко, котрі втікли перед війною, а тепер повертали домів, як учули, що в місті приверне но спокій і лад.

Сїм чудес нинїшного сьвіта. Одна німецька часопись звернула ся до своїх читачів з запитанем, що вони назвали би нині сїмома чудами сьвіта. На се прийшло 151.764 відповідий, більшостию голосів а саме 81.582 голосами названо чудами сьвіта: 1. бездротний телеграф, 2. Панамський канал, 3. бальон з керми Цепеліна. 4. літак, 5. примінене раду, 6. Кінематограф і 7 величезний корабель Імператор. В оцінці сїм чудес сьвіта руководили ся німецькі читачі немало національною гордостю. Видно се хоч би з того, що бальон Цепеліна постановила на третїм місци, а між чудами сьвіта фіґурує також корабель „Імператор", тому, що німецький.

Справа катастрофи Титаніка. Найвисший трибунал у Вашингтонї визнав осуд в справі відшкодованя за жертви катастрофи корабля „Титаніка". Після сего оскаржуючі зістануть майже нічо.

Дотепер оскаржено компанію о відшкодоване в сумі 13 мілїонів. Суд признав лише 91 000 дол. А се є тілько, кілько виносить виратувана особиста власність і власність корабельної компанії. Коли би катастрофа наступила з вини командантів, тодї корабельна компанія була би відповіла за всьо.

Жінка з бородою. В академії медицини в Парижі находить ся тепер жінка в бородою до пояса. Цікаве воно там, що її борода почала рости доперва в 40 літ її житя. Тепер прибрала вигляд і всї прикмети мущини.

ХОЧЕТЕ МАТИ

добре і дешеве убранє то удайтесь до

Українського Кравця

на адресу:

S. JUSKOW

The Ruthenian Tailor

Main St. Winnipeg, Man.

Лікарська Книжка Даром!

Сто тисяч примірників тої славної на цілий світ книжки.

Приватний Підручник

і тайний

ПОРАДНИК ЛІКАРСЬКИЙ

Та книжка необходимо потрібна для кождого мущини і женщини, [illegible]

ПРИВАТНИЙ ПІДРУЧНИК

[illegible]

„ПРИВАТНИЙ ПІДРУЧНИК" [illegible]

[illegible]

ТОМУ ЩО ТА КНИЖКА є видана для добра людскости, кождий одержить її даром, хто лише пришле пару почтових марок на пересилку і свій виразний адрес до:

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC

1117 Walnut Str. Philadelphia, Pa., U. S. A.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ: [illegible] Philadelphia Medical Clinic, [illegible]

Висилайте добровільні датки

на

РІДНУ ШКОЛУ

на адресу:

RIDNA SZKOLA

ul. Dominikanska 4, Lemberg, Galicia, Austria.

„КАНАДІЙСЬКІ ВІСТИ"
виходять кождого тижня
в середу.
Видає Руська Канцелярія у Вінніпеґу.
Річна передплата $1.00.
Редакція, Адміністрація і Канцелярія:
841 Main st. Winnipeg, Man.
Число телефону St. John 1500.
Всякі письма адресувати так:
Kanadijski Visty
P. O. Box 3628 St. B., Winnipeg, Man.

„CANADIAN NEWS"
Ukrainian Weekly.
Subscription per Year $1.00.
Office: 841 Main St., Phone St. John 1500
Address:
Kanadijski Visty
P. O. Box 3628 Sta. B., Winnipeg, Man.

Чужа школа.

Кождому народови приходить лихо, коли не має своїх народних шкіл, а часом є ще і обовязаний ховати діти в чужих школах зі стратою для себе самого.

Школи чужа школа не є в силі заступити рідну. Чужа школа не може відповідати духовому розвиткови дітий, вона заставляє занедбувати свою рідну мову, історію, та понижує все, що дитині є рідне.

Чужа школа відриває дітий від їх народу, робить розтор межи дітьми а родичами. В такій школі чужа мова, чужі люди, лишні викликують механізм межи дітьми а учителями, межи котрими стоїть ще сильна перегорода, завсігди невідповідні підручники, які не є уложені до умов і духа другого народу.

При такім вихованю тупіє розум дитини, котра не може духово розвивати ся і в сей спосіб часом найкрасші творчі сили народу, в самім корені замирають.

До чужої школи самі діти звичайно ходять нерадо і вимушено, неначе за кару.

Дитина тратить замилуванє до науки, очікуючи хвилі, коли вже перестане ходити до школи.

Чужа школа цілком не придержує ся методи, щоби діти виховувати в гуманности та приспособити до самопізнаня і виробити світогляд. Цілком ні! Вона на се байдужна, її на першім місці розходить ся, щоби вщепити свою мову, свої звичаї а з ґрунту знищити другі.

Чужа школа день-денно забирає жертви в дітях другого народу на свою користь, виховуючи їх на бездушні машини, котрими потім самі правлять як їм потрібно.

Основна і коренна школа можлива лиш в рідній мові, де діти заставлені думати, говорити і учити ся материною мовою.

Таку школу повинен здобути кождий нарід, а наука чужої мови, повинна стати лиш як предмет чужого язика.

Добрий учитель, педаґоґ, ніколи з сим не погодить ся щоби шкільна наука могли відбувати ся без материної мови і такий учитель не буде звертати на ніякі уваги і утиски, кого накинено єму уживати викладову мову лиш своїм дітям.

Одначе ще раз зазначую, що кождий нарід мусить плекати свої школи, до чого не треба так засобів грошевих, а лиш щирого переконаня, що лиш в рідній школі сьвітла будучність народу.

Гигієна мешкань

Лихі мешкання, се такі, що або занадто студені, або задушні, темні, без сонячного сьвітла; непровітрювані, переповнені неприємними куховними або людськими випарами. Люди в таких мешканях виглядають блідi і западають на скрофули, а також на сухоти. Воздух, який чоловік вдихає, має в собі 4 проц. вуглявої кислоти. Дорослий чоловік віддихає 16 разів на мінуту, а за кождим видихом виходить з легких близько 500 кубічних центиметрів воздуху. Оже чоловік видихає з себе в протягу доби около 500 літрів кислоти, т. є 22 літри на годину. З легких і скіри виділює чоловік в протягу 24 годин півтора кільоґрама водної пари, і в тісних хатах сі випари затроюють воздух, до того ще всілякі інші домішки, як амоняк, сірчана кислота і порох.

В такім воздусі творять ся всілякі плісни і бактерії, котрі спричиняють тяжкі хороби.

Основою здорового мешкання повинно бути: суха місце, на котрім стоїть будинок, як найбільше сонячного сьвітла (лучі сонця вбивають всякі бактерії), як найчастійше провітрюванє мешкань і чистість самого мешканя. Спальні повинні бути звернені вікнами до полудня, щоби як найбільше доходило сонця. Для силачого чоловіка треба 10 кубічних метрів воздуху на 12 годин. Коли чоловік при праці зʼужиє 20 кубічних метрів воздуху на 12 годин, проте мешкання повинні бути також обширні.

На жаль межи нашими людьми цілком не звертає ся уваги на відповідні, чисті мешкання, а се має велику вагу, если бажаємо бути здорові і уникнути всяких хоріб.

По американськи.

Тому близько рік назад Джоферс, горожанин міста Ню-Йорку, заасекурував від огню на $600, в одній місце він асекураційнім товаристві, ящик з тисячію дорогих гаванських циґар. Товариство оглянувши товар, видало установлену полісу.

Щасливе вишукав ся Джоферс до управи асекураційного товариства і заявив, що його циґари погибли від огню; заявив при тім виплати асекураційної премії. Начальник відділу зажадав від Джоферса подрібних пояснень що до катастрофи.

— Все стало ся дуже просто, — відповів Джоферс, — я скурив свої циґари... Отсе, написаний законом письменний доказ, що мої циґари погибли в огни... Будьте ласкаві виплатити мені 600 долярів.

Управитель відділу весело розсьміяв ся і просив не відривати його від роботи задля дурниць.

Джоферс віддав справу до суду і виграв. Судя розсудив так тому, що в полісі ясно сказано, що товар асекурований від огню, і тому, що він уляг знищеню наслідком тої стихії, має товариство виплатити йому асекураційну премію.

Відпоручник товариства вніс апеляційну жалобу, але й вона остала без наслідків. Тоді хитрий адвокат устроїв з Джоферсом таку штуку: вніс проти него скаргу за підпал, з наміром одержати асекураційну премію. На основі американських законів такий проступок карає ся дуже строго. Один Ню-Йоркський юрист, до котрого Джоферс удав ся за порадою, заявив йому, що його в найлучшім случаю засудять на пять місяців тюрми. Джоферс перестрашив ся і розпочав з товариством переговори. Товариство згодило ся відкликати скаргу, як Джоферс заплатить йому 1.200 долярів.

І бідняга — Джоферс — заплатив.

Спис Українців в Бразилії і Арґентині.

Недавно відбув ся спис Українського населеня провінций Бразилійских і Арґентини (в полудневій Америці). І так Арґентина (провінция Місіонес) числить українців 7.536, Парана 35.529, С. Павльо 211, Ріо Ґранде до Суль 22.45, С. Катерина 160, Еспіріто Санто 70. Отже найновійша статистика подає, що загальне число українців, що замешкують повисші провінції виносить 42.751 душ.

Шіфкарти з Ротердам:
до Галіфакс..........30.00 дол. до Вінніпеґу..........30.00 дол.
Шіфкарти з Гамбурґу:
до Галіфакс..........33.00 дол. до Вінніпеґу..........[illegible] дол.
ЯК ТАКОЖ РУСЬКА КАНЦЕЛЯРІЯ
ПЕРЕВОДИТЬ гроші до всякої категорії в Старім Краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, повновласти і всякі иньші документи старокрайові і канадійські.
ПРОДАЄ шифкарти на всякі кораблі, а [illegible] 7 днів.
МІНЯЄ І ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий сьвіта скоро і певно.
ПРОДАЄ І КУПУЄ ґрунти в Старім Краю і Канаді, а також [illegible].
У всяких справах і клопотах удавайтесь до нас.
Управителем фірми є М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY CO.
841 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.

ДЕНТИСТ
Др. Т. Ґ. МОКСНЕС, L. D. S., D. D. S., D. M. L.
Золотий медаль і диплом в Пруссії 1910 року за вставлене золотих зубів і иншої дентистичної роботи.
Безболісна метода. Лікування і загальний спосіб естетичного вставлення і вилічування зубів. Вставлення зубів. Діагностика за помочею лучів Х. Спеціальне лічене хороби Ріґґ'а (хитання ся зубів).
Години: 9 до 12, 1 до 6, 7 до 8.30
620½ MAIN ST. коло вулиці LOGAN AVE.
PHONE: GARRY 3030.

Небувала нагода для кождого!
Потрібне шило.
Много грошей марнує ся, щоби управи, сідла, черевики, і [illegible] [illegible] котрі руйнують ся з причини недбалости. Вишивати вартісну шкіряну річ, могут [illegible] могут [illegible] в [illegible]. Робимо се, що приміряєте собі купувати нову річ, за котру заплатите великі гроші. А вам сусід заощадив ті гроші, дістаючи собі пачечку шила.
, Ви можете дістати найліпшу нагоду дарем, коли приміряєте собі „Канадійські Вісти" на один рік. Тою шилкою будете шити без всякого труду всяку упряж, сідла, черевики, шкіри і [illegible]. Се [illegible] шило [illegible].
Шило має діамантовий конець і містить в собі [illegible] [illegible], котрі дають найлучшу [illegible].
Чомуж би вам не вислати до нас 1 дол. на передплату „Канадійських Вістий", на се красну часописьо, що виходить тижнево і подає богато новинок рідного краю, а також корисні і оповідання статті, преслабовані на фармерів, робітників так і других.
Отже заповніть сю картку, яку ниже подаємо, і вишліть $1.45 за вишлить до нас, а дістанете дві річи, котрі вам дуже потрібні: газету і [illegible].
Канадійські Вісти
Box 3628 Sta. B. Winnipeg, Man.
При сім пересилаю $1.45, і за сі гроші прошу мені присилати „Канадійські Вісти" на цілий рік, а також [illegible] премію.
Моє імя ....
Пошта ....
....

Аматорський Кружок Чит. Просьвіти в Трансконі
відограє дня 23. червня с. м. представлене п. з.
„ВЛУДНИЙ СИН"
образ з житя наших поселенців в Америці, в 4-ох актах, зі сьпівами.
Представлене відограєсь в галі анґлійського театру.
Початок о год. 7.30
Ціни тікетів 25, 35 і 50 центів.
Кождий Українець повинен прийти на се представлене тимбільше, що чистий дохід призначено на читальню.

[illegible]

(Для малих читачів).

Тому вже більше як тисячу лiт в Києві жили перші наші князі. Такий князь тримав свое військо з дружиною. Князі в раз з дружиною уважали щоби в краю був спокій і щоби людям добре жилось. Тоді на наш край нападали орда на візних людий що звали ся Половцями і Печенігами. Князі часто з ними били ся не допускали щоби печеніги або половці нападали на наш край і кривдили людей. Перший князь в Києві звав називати ся Олег, потому Ігор і княгиня Ольга, по її смерти княжив її син Сьвятослав а по нім Володимир Великий, за часів сих перших князів люди були поганами не знали що правдивого Бога, а покланяли ся сонцю, місяцю та робили собі божків з дерева або каміня, так само і князі були поганами як доперва княгиня Ольга приняла віру Христову а потому Володимир Великий окрестив ся сам і спровадив з краю Греції що лежить на полудня від України патриархів (сьвященників) і казав їм окрестити всю Русь Україну, від того часу ми вже стали Християнами. Божків понищено а зачато будувати церкви і школи на котрі князь Володимир видавав великі гроші, заводив нові порядки в краю, і часто ходив з дружиною на війну побивав ворога та зі славою вертав до Києва.

Дорогий Михасю!

Запитаєсь ся, що старенький кобзар буде писав, і хоч щоби богато писав про Україну, про славних козаків. Так Михасю кобзар на самім початку обіцяв се. Однак він стане оповідати про козаків, хоче де що сказати про наших князів що були на Україні перед козаками.

Запитуєшь ся відки старенький кобзар те все знає. Отже послухай Михасю! Давно в ті часи коли жили ті князі, жили люди монахи що богато писали що тоді ділось на Україні і се лишилось до наших часів, а вже кобзар се читав а богато чув, так хоче дещо і вам сказати. Учися Михасю а певно що дістанеш книжочку і не забудеш про нашу віру.

Здоровенький був
Кобзар.

Несподіваний спадок. В Філаделфії до одної незвичної старої родини Шмідів вприсився на ніч жебрак. Шміди радо приняли, та жебрак перебуваючи там пару день захорів чуючи ся смерти, казав покликати нотаря, записуючи около $15 тисяч для Шмідів. Слідуючого дня жебрак помер.

Скарби в піраміді. Один анґлійський професор археольоґічної школи в Єґипті відкрив скарб, що складає ся з великої скількости золотих предметів. Недалеко Каїру в одній піраміді збудованої ще 3400 лiт перед Христом, найдено при розкопах дванайцять королівських гробів в котрих найдено золоті нашийники всілякі золоті перепаски, корону прикрашено золотими перами, висока на півтора стопи. Дальше знайдено урегарні два золоті медальони в виді птахів, з гарними рисунками. Медальони і нашийники висаджені дорогими камінями. До віднайдених річий належать також два золоті висаджені дорогими камінями нараменників, пара золотих браслетов, срібне зеркало на золотім тлі дорогоцінна тоалета і богато інших гарних річий з чистого золота. Всі сі річи переховано в музею в Каїрі Єґипті. З найдених річий довідуєм ся ниві як досить високо стояла культура Єґиптян ще в 3400 лiт перед приходом Христа.

Сонишна Система. Давно коли люди ще не занимались наукою астрономії думали що наша планета (земля) є одинокою в просторах небесних а сонце служить лиш для сеї землі. Та в дійсности річ має ся інакше. В наокруги нашого сонця окрім нашої планети, кружить ще сім планет подібних нашій землі, та ще другі дрібні планети. Сонце лишає в самім осередку сих планет що разом можно сонішною сьвіта Земля наша є третя в ряді сеї системи. Ось як они наступають.

Меркур, Венера, Земля, Марс, Дрібні планети Юпітер, Сатурн, Уран, і Нептун. Найближче сонця кружить планета Меркур, потребує часу обійти в около сонця 88 день. А найдальше віддалена від сонця планета Нептун, тим самим і більше потребує часу обійти в наокруги сонця бо аж 164 років і 281 день. Наша земля віддалена від сонця на 60 мільонів кільометрів і потребує 365 і чверть днів щоби обійти в наокруги сонця. Земля наша має одного сателіта, (звемо місяцем) котрий виконує свій обіг наокруги неї в 27 днях. Другі сусідні наші планети мають, і по кілька таких місяців. Марс має два сателіти (місяці), Юпітер чотири, Сатурн вісім, Уран чотири і Нептун одного. І коли наука дослідила те все ми тепер знаєм що земля наша є одною з сих величавих куль, котрі плавають в безмежности небесних.

Нові книжки.

Петрії й Довбущуки. Історична повість у двох частях. друге видане. Івана Франка. Прегарний звіт народних оповідань про пригоди ріжних розбійників та про Олексу Довбуша 65c.

Quo Vadis? (Куди йдеш Господи) Займаюче оповідане з часів римського цісаря Нерона, про переслідуване перших Християн 50c.

Мужицьке видавництво видало досі гарні і дуже займаючі книжочки:

Товариш. Ціна 10c.

Токмач. оповідане з чорного ліса 10c.

По наших селах. Дуже займаючі новелі 25c

Мужицькі оповідання. Ціна приміряна 10c.

Полонений на Кавказі. Написав Толстой. Займаюча і дуже цікава подія 15c.

Інститутка. Гарне оповідане, Написав Марко Вовчок. Ціна 15c.

Печера пустинника. Інтересна і займаюча своїм змістом, описуючи про Вальденбурський замок і про ціле житє ґрафа Генрика. Ціна 25c.

Листи Шимпарa до чорта і иньші оповідання. Ціле читане для розривки і забави. Богата своїм змістом 25c.

Поможіть, Родимці!
Заходом Читальні ім. Тараса Шевченка в Брукланд, Ман.
відограно ся
дня 20. червня с. р. в Кінґс Театрі при Селкірк ул.
представленє
„Побіда сьвітла над тьмою"
(в шістьох діях Осипа Васильєва)
Штука дуже гарна і поучаюча для нашого загалу. Хто прийде, не пожалує труду, а буде вдоволений.
На се представлене повинен прийти кождий Українець, бо чистий дохід з представленя призначений для голодуючих братів в старім краю.
Ціна місць: 50, 35, 25 і 15 центів.
Тікети можна купувати в Руській Канцеларії, Українськім Голосі і в А. Фолака в Брукланд, Ман., 1935 Elgin Ave., а в день представленя при касі.
Початок о 8.30 вечером.

W. H. HASTINGS
краєвий адвокат, повновласник і публичний нотар.
Виступає в всяких цивільних і карних справах, а також полагоджує старокраєві справи.
У нас працює п. В. ДУЖИНСЬКИЙ адвокатський кандидат, [illegible] українською, польскою і німецкою говорить.
НАША АДРЕСА:
863 Main St., Calder Bld. Winnipeg, Man.

Wsenarodna Kancelarya
під управою КІММЛЯ і Ко.
Продаємо шіфкарти на ріжні корабельні лінії до старого краю і з краю до Канади на найлїпші і найскорші кораблі.
Переправаджуємо всякі справи адвокатські у всіх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові, процесові і військові.
Робимо повновласти, контракти купна і продажі, акти даровання, скрипти довжні і иньші документи легалізовані через ц. і к. Конзулят.
Стягаємо довги і спадки, а також продаємо добре і скоро частки тут і в старому краю.
Продаємо, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінції.
Висилаємо гроші у всі части сьвіта, скоро і безпечно.
Хто хоче продати свою фарму скоро і добре нехай зараз пришле докладний опис і ціну.
Позичаємо гроші на фарми і доми в місті і на провінції.
Асекуруємо від огню випадків і на житє
За всі справи переправлені, в нашій канцеларії гарантуємо.
У всіх справах і клопотах Ваших памятайте і приходіть на адресу:
J. G. KIMMEL, нотар.
834 Main st. Winnipeg, Man.
Phone ST. JOHN 2003
P. S. Звертаємо увагу всіх на се, що п. Кіммель був звиш[?] властителем Міжнародної Канцелярії, та з огляду на се, що відпродав канцелярію, не відповідає за жадні справи полагоджувані в Міжнародній канцелярії.
Коли отже бажаєте, щоб Вам справу полагоджено з найстарших нотарів у Вінніпеґу чесно і скоро, то просимо зголосити ся до
ВСЕНАРОДНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ

ПОЦЮ
Вам платити не сказано, коли ми даємо Вам братву дарем! Пришліть нам згори півріччну передплату на Кадило в сумі 2 дол., а ми дамо вам дарем дуже гарну братву, вартости півтора долара і будемо посилати Вам цілий рік нашу гуморестичну часопись. Сей дарунок дістане лише тот, хто пришле передплату просто до редакції „Кадило" від 20. червня до 20. липня с. р. Тож спішіть ся, бо такої нагоди не дочекаєте більше. Пишіть на адресу:
„KADYLO"
P. O. Box 3642, Winnipeg, Man.

Пропадають Вам листи?
Богато листів пропадає, бо особи, до яких адресовані листи, перенеслись в иньше місце, а на кінвертах листі не було Вашої адреси. Коли хочете, щоби Ваші листи не пропадали пішліть нам $1.75 а ми напечатаємо Вам 500 коверт з Вашою адресою, если хочете мати 100 візитових картов то пришліть нам $1.00. Наколи маєте яку иньшу друкарську роботу то пришліть нам заповлення а ми Вам виконаємо старанно і добре.
NARODNA DRUKARNIA
961 Main St. Winnipeg

АМАЛЮНҐА

або

Дочка Дебрів

Авантюрне оповідання з часів боїв між Европейцями а Індіянами в північній Америці.

(Дальше.)

Пятий Розділ.

Ледво рання зірка зрушила шкіру [illegible] неба, вже наші їздці зсіли з коний і гнали слідом. День був чудовий. Сонце розпустило свої [illegible] проміні по квітчастім степу, а бальсамова вонь розлягалась в повітру.

Коні віддихували через ніс супились мов стріли [illegible] комантами землі досягали.

Здалека їздці завважили з сильно стежкою скалисті гори, поза котрими знаходились села Команшів. Однак помимо шаленої їзди, ще підганяли свої коні. І мали повну причину, бо коли Команшіи не дожевуть перед горами, то поза ними, для них вже нема надії дістати Амалюнґу, хіба винести, віместивчись на Команших і власне житє віддати.

Френьк, помимо того що кінь гнав шалено не спускав ока з землі щоби не згубити сліду.

Нагло, стримав коня на місци.

— Молодче! — закричав — там щось лежить папірець.

Генрик в тій хвилі скочив з коня.

— Читай що там стоїть — сказав коротко але рішучо.

Генрик читав:

"Коли будете гонити Команшів, щоби Бог дав, то ся карточка ваших очий не уйде. Зі мною обходять ся добре. Оден старий начальник не позволяє, щоби зі мною зле обходились і дуже вдивлясь в мене диким оком. За те не подобаєсь мені поступованє двох начальників. Оден з них є родовитий Мексиканин відражаючий чоловік, котрого імя я не могла довідатись. Другий є пристойний восьод, родовитий Команча називаєсь „Бізамберс". Оба старають ся о мене і оба упевняють мене за любов і Бог знає що зі мною станесь. Я постановила скорше умерти чим статись жоною одного або другого. Старий начальник для того взяв мене під свою опіку. Я зі своєї сторони є всегда при нім, бо маю віру в нього.

Амалюнґа".

Сі слова склонили обох їздців, ще до більшого поспіху. По дорозі змовлялись, в який спосіб можнаб увільнити Амалюнґу. Однак так скоро не могли нічо певного постановити, єдино то, що свій плян мусять розпочати в ночи. Але як?

В кінци мали плян готовий, але план дуже ризиковний. Оден з них мав вернутись до табору Індіян, а другий чекати поза табором з готовими кіньми. Але як того докадати? треба було чекати з постановленєм, аж до послідної хвилі.

Над вечером побачили Індіян. Був то довгий шер їздців. Френьк з Генриком скрились за горбок, щоби Команші не доглянули їх, а самі могли добре на всьо уважати. Завважили також, що коли шалаши були уставлені, двох Індіян табор, правдоподібно в цілі польовання. Кождий з них пустив ся в иншу сторону. Обидва їхали на мустангах і оба були узброєні. Френьк в тій хвилі запровадив коні в корчі, котрі знаходились на горбку, бо мабуть боявся, щоб часом котрий з сих їздців не зближив ся до горбка.

Впевнившись з укритєм коний, звийнов до Генрика і тепер оба приглядались сим двом Команшам, котрі тим часом віхали на степ і як здавалось зближались оден до другого.

— Коли очи не милять мене — сказав по хвилі навіть трапер — то оден їздець є білий". Сидить за просто на кони, чого Команші не знають, зрештою його убранє здаєсь мені не є [illegible] Індіянське

Особливим способом здавалось що їздці взаїмно до себе зближались. Нагло гальмом почали гнати до себе і нараз стали віддалені лише рікою. Генрик і Френьк зауважили що поміж Індіянами завелась сварка.

В злости оба противники підняли праву руку до гори; в тій Індіянин шарпнув свого коня, котрий відважно пересадив ріку. Сила скоку була так велика що мустанг поткнув ся і упав на землю передом, а в тій хвилі другий їздець бльскавицею стяв, коло безборонного. Вийо високо томагавк, но хоріп і сильний удар розкалив голову свому противникови, котрий перевернув ся і упав перед коня, на беріг ріки. Побідивши переступив тіло, поклонив у воду, а сам [illegible] трупом, [illegible] за собою.

Мордерник [illegible] його [illegible] свого коня і сильно, сміло до обозу, [illegible] поміж шалашами Індіян.

Хвилю стояли наші їздці в німім здивуваню.

Осе, оден з тих найгірших злодіїв — сказав трапер — двох в сих пустих я вже перед бачив. Тут нема права, тут нема суду, тут нема справедливости. Сей злодій, котрий так страшно свого противника замордував, буде без сумніву холоднокровно курити фаїчку, коли замордованого будуть шукати і нічо в його лиці не зрадить і що його поводами є замордований.

Доз [illegible], котрий його начальника замордував видавався мені знакомим — обізвав ся Генрик. Його постать, його кінь є мені знані.

— Може бути — потвердив трапер, — що то оден з тих вілєтунців, котрий походить з европейських родів, а пристав до Індіян, є то найгірші люди. Звичайно поворот до своїх, є для них виключений, бо се звичайні рабівники, злодії, розбійники, котрі перед рукою справедливости ховають ся в лісі та степу. Такі, не більше збиткують ся над тим, що з їхньої крови походять.

Бзів Генрик притягав собі лист Амалюнґи і задрожав. Внутрішне почутє говорило йому, що то було тих двох, котрі о її руку старають ся, а тепер для неї сей мордерський поганок відбувся. Хотів вже свої думки відкрити Френькові, коли послідний закричав:

— З ільмо до ріжки і побачимо що дієсь з нападником. А може ще не забитий, може ще живе, може вдасть ся нам вратувати його! —

Осьтожно опустили свою криївку і зближались до ріки. Власне в тій хвилі тіло в то місце принесла.

— Живе — сказав — він жиє! Дише Індіянин живе, помимо так сильного удару, утримується на воді. По тих словах відвязав своє ласо і розмахнув щоб пустити! Вож, котрий лежав тепер на воді до гори і то так, що лише твар і поверхню тіло по над водою було видко, зірвав в одну сторону, глибше і лише земні зарисі тіла можна було побачити в чистій воді.

— Се дивне — сказав трапер — і звязав ласо.

Генрик, котрий на всьо пильно дивив ся, положив оружє на траву і скочив в воду, щоби вихватити водоросли. Бистрі філі підняли його, а розїзжаючи їх сильними раменами, пощастилось йому вратувати нещастивого на верх. Тепер оба взяли нещастивого і положили недалеко під вербою. Генрик приніс своє оружє і почав сушити свої річи, а тим часом трапер займив ся раненим Індіяном.

Шестий розділ.

Трапер перебувши довший час на пущи, знав ся на ріжнородних средствах лікарських. З сеї погоди, забрав ся також до Індіянина, і се вдалось йому привести Індіянина до притомности. Але оглядувши його рану потряс головою.

— Жите Команча — сказав — є утрачене від окірри бурла, одна та діра в чашці не дасть ся ніколи залатати. Довго він не поживе.

Тяжко ранений Індіянин, здавалось що зрозумів ті слова, бо пильно звернув очи на трапера. Однак то був остатний розумний погляд, бо зараз очи почали мінитись. Індіянин почав конати. Усте тілом неспокійно почали поруш [illegible] і говорив, якісь незрозумілі слова; Генрикови здавалось що чув слово: Амалюнґа.

Оба мужчини зворушені, стояли перед конаючим і побожно зложили руки до молитви за душу того, котрий був би може добрим християнином, колиб був хоч раз коли слово Боже почув.

Індіян помер з думою відою вірулами Індіян, не міг зая [illegible] нема "біліванів", а було могли доволі полювати, буйволи, теляжи, (від водних оників [illegible]) і олені.

Коли Генрик вдивлив ся в згасле лице умерлого, зродилась в нім думка великої ваги.

(Дальше буде)

200 КАЛЕНДАРІВ як премія для передплатників.

Хто пришле $1.00 за передплату „Канадійські Вісти" отримає премію: великий ілюстрований стінний календар „Свобода", з образами в кольорах, або „Загальний Календар" з картами.

До передплати треба докупити на дорогий календар 10цт., а на злучений 20цт. на почтову пересилку.

Спішіть, щоб не було запізно.

Хто пришле нам 25 адресів своїх знакомих, отримає кишеньковий календар даром.

Читайте „Ранок"

„Ранок" — часопись народно-релігійна; поміщує релігійні статті [illegible] на свідомість свіч Канадіян.

„Ранок" будує будованє демократично-українського народу в Канаді.

„Ранок" не міняєсь до поміщує його оповідання [illegible] Біблія.

„Ранок" поміщує статті своїх дописувателів, оповідання, розвідки і цікаві новинки.

„Ранок" коштує $1.50 на рік.

„Ранок" виходить що середи кождого тижня.

Адреса:

RANOK

Box 3596 Winnipeg

[illegible]

„МУЖИЦЬКЕ ВИДАВНИЦТВО"

бібліотеку найкращих творів найславніших чужих і наших письменників, яка виходить два рази на місяць кожного 15. і 30. Кожда така книжка містить для себе цілість і є прикрашена портретом автора та згадкою про нього.

Передплата на „Мужицке Видавництво" [illegible]

„Мужицке Видавництво" є [illegible]

Замовлення і гроші посилати на таку адресу:

„Мужицке Видавництво"

в Коломиї, ул. Потоцкого ч. 21. (Galicia, Austria).

Більший біль

Пішов Гриць до лікаря
З кумом зуба рвати,
Лікар його й посадив
Поорел [illegible] кімнати.

Та щоб Грицько не прудко [illegible]
Кум його тримає,...
Лікар раз два, потягнув,
Зуб в руках вже має:

„А що Грицьку, болідо?"
„Та нї, як пан рвали,...
А болідо, страх, як кум
Голову тримали".

Веселий Куточок.

Мезальянс.

Батько (до доньки): Що, ти, 15-літна дівчина хочеш віддаватись за 50-літного старця і посвятити йому ціле своє житє?

Дочка: Ні, лише ціле його житє.

Між дітьми.

Малий Петрусь (дивить ся на образ) що представляє Адама і Еву в раю: А ну скажи Стефане котрий то Адам?

Стефан: Або я знаю, коли вони не поубирані то не можна пізнати.

Добрі робітники.

Господинь кличеть на парібка:
— Федю, а що ти робиш?
— Я нічого?
— А ти Михайле?
— Я Федеви помагаю.

На весільнім приняттю.

Куме! А се що за новина, що несете цілу фляшку горілки?

То видите, кумочку, мій, хлоп має завтра хрестини. Як вийде від лікаря то може збудути, а як його застане то вже і по хресту.

Не вберемо.

Канадієць: Спокою хотів нам дає!

Українець: Ви, по місту чести. Ви [illegible] Броди на справжні [illegible] в лице.

Канадієць: Оно, Броди, яке мені місто, от коли я був мало [illegible] я у Львові був, а лише і якого мені честь небачив, в рід ворота вже до дня Броди.

ДОМАШНЯ КУХНЯ

Зупа з пива. Заварити кварту пива [illegible] до скелі. Осібно розбити кутишку, добре вимішати з чотирма жовтками [illegible] до ложкою м'якого масла, вимішати в пиво [illegible] мішати, поки не закипить ся. Вилити до миски з добре підпеченим сухарем.

Печеня з печінкою. Вимочувати два фунти [illegible] сирої печінки [illegible] з водою на широкий кавалок. Вимочити [illegible] на печінку, розпровадити ножем по масі, дати трохи перцю, і соли. Після скоку, вийнути печиво в рискі, обмазати жидком, положити в ринку на масло і дусити, поки не зм'якне. Потім обливати часто ложкою [illegible] маслом і на кілька хвиль вложити до пуркі. Коли вже припече ся, положити печиво, покрити полоною ї видати на стіл. До сеї печені подають ся смажені бараболі.

КОМПОТИ.

Компот з яблок. Підкинути вакати жідкою водою і варити на сироп, та, що біз на він поновити ся дужими. Обібрати яблока, порозкраювати на четверо, викраяти зерната і кидати на сироп і варити, поки не зм'якнуть, тоді вибирати на шибь, пробити сироп, дуже [illegible] в роспу варити. Всіх [illegible] з [illegible] фунта, пу [illegible] рай по варити, бо по [illegible] хто збирає, вліз і [illegible] ся в повній. Кваша [illegible] Коли сироп загусте застигає ся, ранов. Злиці [illegible] ся чимни.

ПЕЧИВО

Мазівник буковинський. Перевертати 1 літр і квасу в [illegible] воду, влити до миски, дати 4 жовтки, [illegible] і [illegible] години в хаті постановити на 3 години, щоби сходило. Відтак, дати за оттиска, потвердити, наложеного в [illegible] 25 покраяних волоських оріхів 5 декаграмів цукрової шкірки, досипати порошку і тільки муки, щоби було можливо дуже вщільне, вилоти подовнину масі в добре вимащену форму, полотити покраяних фіґ, кельмів, масі, підлого масла, відтак дати оріхи, в [illegible] другу половину масі, посипати цукром і загорнути в ніч. Зранку, печи в печі в більшім порядку.

Печенка з [illegible] Канадські. Взяти 24 декаграми цукру, 25 декаграмів миґдалів (між ними кілька гірких) вздовжене і шість яєць, 6 ложок і кварта молока і тільки муки, щоби можна виплескати на 1 пн. кругло, викраювати і пекти на [illegible] голубі.

КОНФІТУРИ

Сушниці. Вибрати фунт [illegible] по порострених [illegible]

— [illegible] сироп, сильно [illegible] ся і дуже густий, закрити три рази на сильнім огни, заложити в відпеченім 20 мінут, що довше і дасть потрубним пажись, щоб все рівно варило ся. Коли трохи перестигнуть, то злити на сухарку, а на другий день до слоїків.

Жертви для М. Павлика.

З колекти 31 мая с. р. в Л.	[illegible]
П. Баниньтова з продажі почтових карток	6.65
П. Козвич	6.60
В. і Я. Аронич	10.00
П. Т. Войценко	10.00
Т. Д. Фелик	5.00
І. Негрич	5.00
Т. Бланер	5.00
М. Гаврисишин	2.00
П. Ясович	5.00
П. Дика	5.00
Ф. Доречк.	5.50
І. М. Габа	3.00
С. Ясек	2.00
М. Гумінський	2.00
Збірка на весілю з. п. Ваского	8.00
Збірка п. Українка на концерті Т. Шевченка	4.00
Ж. Баянович	1.00
Г. Мачель	1.00
П. Довганюк	1.00
Пакидів	1.00
П. Бойківський	1.00
О. Буланик	1.00
В. Хлопан	1.00
Е. Ф. Бучинський	1.00
С. Юкків	1.00
П. Пакуровський	1.00
І. Нагурський	1.00
П. Білинський	.75
І. Щербанович	5.00
Ф. Танюк	5.00
Г. Гроська	5.00
І. Трач	5.00
М. Шкрента	5.00
І. Духовий	5.00
В. Білинський	5.00
В. Губан	5.00
М. Даницький	5.00
І. Хайнович	5.00
М. Даницький	5.00
П. Петрикович	5.00
Д. Петраш	5.00
А. Каранчук	5.00
В. Дідичик	2.25
С. Мороховський	2.25
І. Заволвий	2.25
П. Юндак	2.25
І. Ванджук	2.25
П. Пеніль	2.25
П. Білинський	2.25
І. Мороз	2.25
Т. Малицький	2.25
Н. Мельник	2.25
Разом	$102.00

Телеграфічна посилка 400 корон з коштом і пошти | $87.85

В касієра остає $14.25.

Іван Негрич.

Дальші жертви просимо слати на руки Комітету.

Ви вже вислали передплату на „КАНАДІЙСЬКІ ВІСТИ"?

Як писати листи?

Найновіший і найпрактичнійший Руско-Англійський листівник [illegible]

Порадник як писати любовні листи з зразками любовних віршів, прямо та жартів [illegible]

Нові книжки до науки та проповіди.

Учебник Ріжниця [illegible] для [illegible]

Пасіка, казка про те, що треба знати [illegible] робити, щоб пасіка добре вела ся [illegible]

Про рослини [illegible]

Домашня птиця [illegible]

Підземне царство [illegible]

Дикі люди [illegible]

Жите ростин [illegible]

Всесвітна історія [illegible]

Енеїда, поема І. Котляревського [illegible]

Про кредитні кооперації [illegible]

Історія землі [illegible]

Про воздух і про погоду [illegible]

Автономія України [illegible]

Аmmект [illegible]

Сила фальтів [illegible]

Проблеми сучасної естетики [illegible]

З філософії естетики [illegible]

Каталоги книжок на інтерес даром.

RUSKA KNYHARNIA

850 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.

Руська Книгарня

RUTHENIAN BOOK STORE

641 Simpson St. Fort William, Ont.

[illegible]

Відозва до всіх шкільних секретарів в Саскачевані і Алберті.

Ми продаємо по низких цінах всі потрібні річи шкільні [illegible]

Пишіть по українськи або по англійськи, що Вам потрібно.

PALEY & OSHANEK

Sifton, Sask.

Єсли купуєте хліб, то жадайте від вашого торговця лише Segal's хліба.

SEGAL'S BAKERY

810 SELKIRK AVE. WINNIPEG

З Вінніпегу.

Від редакції!

З сим числом поставимо в формі нашої часописи, при чім будемо старатись ... читачам користи і ... [illegible]

[illegible]

Жінка Криченка ... [illegible] ... Криченко вітця котрий ... 218 Стелла ... в Вінніпегу. ... [illegible]

Карлъ Гуммерсон ... [illegible] ... в сумі $2,400.

М. Бродерсон ... [illegible]

[illegible] ... в Вінніпегу ... [illegible]

В місті Вінніпегу ... до тепер ... на будову ... в суми $3,384,000.

Ото Гейр, ... автомобіль ... до Сполучених Держав ... до Вінніпегу ... арештований.

Чоловік в вязниці ... кани!

[illegible] ... Лондоні ... Фіцджеральд. В 1902 р. став він членом ... клубу і був ним аж до 1909 р. ... [illegible]

... був ... [illegible]

В Оттаві, в місті Кінгстон, Фрайк Мік ... [illegible]

Звертаємо увагу на ... North End Main Pharmacy ... [illegible]

Міцкевич — Жид?

[illegible] ... в Парижи ... про Міцкевича і його ... до Жидів. В Петербурзі ... [illegible] ... Міцкевич ... [illegible] ... в 1760 році. ... [illegible] ... в 1855 р. ... Міцкевич прибув до Царгороду ... [illegible]

До передплатників і читачів „Кан. Вістий".

Богато з читачів „Кан. Вістий" просять нас о ... [illegible] ... „Кан. Вісти". ... [illegible]

Для добра читачів ... „Кан. Вісти".

Підкріпне ужиткове страви.

[illegible] ... Triner's American Elixir of Bitter Wine ... [illegible] ... Triner's Liniment ... [illegible]

Jos. TRINER, ... Chicago, Ill.

Польская шляхта и укр. епископом.

[illegible]

COLUMBIA THEATRE

MAIN STREET

4 ПРЕДСТАВЛЕННЯ ДЕННО 4

ПОЧАТОК 2, 7.30, 9.30

Нові Представлення зміняють ся двічи в тиждень.

4 ВОДЕВІЛІ 4

Перворядні образи

[illegible] ... епископом для ... Державний ... брат Львівського митрополита, граф Казимир Шептицкий. Граф Казимир ... був чоловік ... [illegible] ... епископом в Галичині.

Дешеві шіфкарти.

Ми продаємо шифкарти до і з Европи ... [illegible]

GERMAN LAND CO.

184 Alexander Ave. E., Winnipeg, Man.

[illegible]

А ви зайдіть до нас, то дістанете найліпший товар і чемну обслугу. Як раз купите у нас, то на все станете нашим костумером.

J. TRASKIEWICZ

Winnipeg, Man.

N. CHERNIAK

Зегармістр і юбілер.

Має на складі годинники ріжні і золоті річи та діаманти. Дворічна гварантія.

Winnipeg, Man.

HUGH D. CULTER

адвокат

Полагоджує всякі справи. Ві всяких процедурах удавайтесь до нього.

Winnipeg, Canada.

Зверніть увагу

Повідомляю всіх Українців, що я отворив велику

Переплетню книжок

Виконую замовлення скоро і по умірковані ціні. Напишіть до мене в в сейчас видоєв у Вас на роботу.

H. GOLDIN

279 Selkirk Ave. Winnipeg

ОГОЛОШЕНЄ

[illegible]

J. NEWYLOWYCZ

Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ свого сина ... Деминчука. Він має перебувати в Вінніпег, В. К. Хтоби о нім знав ... нехай зголосить ся на адресу:

Anna Deminchuk, 138 Lorne St., Winnipeg.

ПОШУКУЮ свого брата Грайнаш (George) Придиника з села Товтри, Буковина. Хто знає, де він, або він сам, нехай зголосить ся до: Н. Придивюк, 300 Dufferin Ave., Winnipeg.

ПЕКАРНЯ

Чи вже Ви в Канаді жили хлїб? Єсли ні — то попробуйте заговити в мене.

F. STRIBER

35 Dufferin St. Winnipeg

Phone St. John 1546.

Новий Фотограф

На 30 днів даємо фотографії по дуже низькій ціні. 1 тузин 99ц.

Приходіть і побачте взорці

THE EUCLID STUDIO

Main і Euclid, Winnipeg

Специальне знижене ціни

[illegible]

По сю ціну ... [illegible] ... Заходіть в пероповнете ся або зателефонуйте

St. John 2662

The North Main Pharmacy

833 Main St. Winnipeg, Man.

П. И. АЛЕХНО

Руско - польський заклад фотографічний, погребовий. Автомобілі, карети для виїзду на весілля по $3.00. Заходіть в потребах до мене на адресу:

376 Selkirk Ave.

Телефон: St. John 1791.

WINNIPEG, MAN.

MAX MAINS

[illegible]

Ed. W. Reimer & Evans

[illegible]

Українська фабрика

і гуртовий склад ріжних мебля, як: столів, крісел, канцелярійних бюр, і т. п. У нас дістати можна ріжнородні вироби ... [illegible] ... Продаємо ріжні лампи і ... [illegible]

M. HAWRYCZ

Phone St. John 2373.

1182 Selkirk Ave. Winnipeg Manitoba.

[illegible]

Українська Робітня

по дуже приступних цінах. За роботу гварантуємо. Робітня отворена до 10 веч.

The Ukrainian Merchant Tailors

121 Adelaide St. Phone Garry 2500

КАНАДІЙСЬКІ ВІСТИ

ОРГАН „РУСЬКОЇ КНИГАРНІ"

Адреса: KANADIJSKI VISTY P. O. Box 3628 St. B. Winnipeg, Man. Canada

CANADIAN NEWS

„В ПРОСВІТІ І ЄДНОСТИ СИЛА НАРОДУ"

Office: 901 Main St. Winnipeg, Man. Phone: St. John 1540.

Число 17. ВІННІПЕҐ, МАН., Середа 24. червня 1914. WINNIPEG, MAN., Wednesday, June 24, 1914. Рік 1.

Двіста людий загинуло підчас експльозиї в копальни вугля в Гілкрест, Альберта.

Девять осіб найшло смерть підчас експльозиї воздухо-плавця в висоті 600 стіп у Відни.

Сто тисяч робітників численних колієвих компаній вийде на страйк дня 15. липня як в Канаді так і в Стейтах.

Сто тисяч робітників стає до борби з великими коопераціями для осягненя користнійшого контракту. Робітники в місті Вінніпегу рівночасно прилучують ся до страйку сего. На сю ціль призначено оден міліон долярів.

Замах на царя

Дня 18 є. м. російський цар враз з жінкою і сином повертали з Румунії коли по дорозі ожидали їх бомби, від котрої несподівано оминулись. Бомби була підложено 75 миль від резиденції, куда мав переїзджати царський потяг. Одним наперед був висланий почтовий потяг, котрий зістав розірваний тою бомбою; в наслідок чого богато осіб зістало покалічених.

Царський потяг був вже недалеко місця катастрофи, котрий царя зістав стрижаний. Прибувши до Петербургу того дня по полудни, цар враз з родиною зістав відпровадженний під охороною тирази військової до палати.

Хитро обдумують плани на знищене царя, та і цар щоб буде невиданих щасливої подорожи, іде тепер на за другим поїздом.

* * *

Приме законодавство.
(Direct Legislation)

Одна з найважнійших точок, яку подає теперішня платформа ліберальної партії є: Приме законодавство.

В теперішних часах богато говорять про сей закон і против. Одні уважають сей закон за добрий, другі за злий.

Ми в коротці денно скажемо про сю точку і лишимо під розвагу читачам, щоби они сами розсудили, чи дійсно закон сей може бути для нас користним і шкідливим.

В історії Канади, ще ніколи не було такого демократичного устрою, щоби люди сами рішали. Канада як край недавно заселений

Т. Д. Ферлей

Український кандидат на посла пров. Манітоби, з округа Гімлі.

розвиває ся на всі крути, однак теперішнє правлене, яке надає правиле' вплнвом богатим спілкам і підприємцям, котрі виніскують бідних нарід даючи лиху плачню, вищать сей край та стражують в його розвій. Ся земля належить до людий, проте всякі видобутя користь повинні вертатись до них.

Приме законодавство єсть реформою потрібною для повної свободи і більшої користи для народу сего краю.

Що є приме законодавство? Вісім процент голосуючих має право внести просьбу, що бажають певний закон, котрий опісля іде під голосоване людий. Єсли ухвали ся перейде більшістю голосів, закон сей входить в житє. До сего часу кождий закон робить ся без волі народу.

Після примого законодавства пять процент людий може поправити кождий закон, котрий вповні не відповідає народним потребам, виготовляючи на се просьбу о поправлене закона.

Двайцять пять процент може уневажнити вибір посла коли сей не сповнює обовязки ваглядом свого народу, коли не стане в користь людий.

Приме законодавство дає людям лише добрий закон, а закон котрий не служить їх інтересам відкидає. Отже до сих часів самовільне поступоване зі сторони державних може бути усуненим лиш примим законодавством.

На жаль до сего часу декі партиї не хочуть сприяти сему законови.

В Швайцариї вже 40 літ істнує сей закон, где є рад найкраєний і найбільша свобода. В Сполучених Державах, в Орегон приме законодавство істнує вже 50 літ.

Місто Вінніпег також придержуєсь закона примо законодавства, где перед ухвалою якої небуть річи потрібної для міста, мусять бути віддана під голосоване горожан міста. Длячого сей закон не бувби добрий для цілої провінциї.

Бельфор провідник консервативної партиї в Анґлії говорить, що під сим законом держава і нарід підносить ся, а ніколи не упадає.

Народ під законом законодавчим, може після своїх потреб і користий, кождий закон змінити, чи то закон шкільний, чи то закон в справах фармерських, взагалі кождий, котрий не відповідає їхним потребам.

До Вп. Виборців округа Гімлі.

На округ Гімлі постановлено на кандидата партиї ліберальної п. Т. Ферлея. Се є перший український кандидат на посла провінциї Манітоби. Ми можем надіятись, що Українці заселюючи поважним числом пров. Манітобу, з трудностию могли зладяти на одного свого кандидата.

Та ноки що, і сим мусим радіти і виборці Гімлі повинні радіти з сего, що в їх окрузі кандидатує Українець Доб. Пан. Ферлей, і ніяким чином не позволити, щоби кандидат сей міг упасти через меньшість голосів.

Ми знаєм щиру працю і труди Добр. Ферлея над

Продовжене на стор. 8.